

Zingsniai

Antanas Tulys,
(Tiesa)

IV.

Purvuose gatvės parkrito žmogus.
— Kas yra vargšė mano?
— Nuneškit duonos mano žmonai ir vaikams, —
Vargšai, jie miršta iš bado.
Sirdinga senė, pluta suradus,
Nubėgo pas mirusio šeiminą.
Bet ir ją mirusia rado.
Vargė, žmonės miršta iš bado!

V.

Trenkia, garuoja dangun iškilus dirbtuvė,
Rydama anglį ir žmones.
Prie jos gniužo vargingi, žemėti namai.
Tų namų vyrai fabrike plūšia, persiė,
O moterys ruošias namie.
Tai, viena baltinuis sveria,
Siaubdama, kad gula juos suodys ir dumai;
Kita keikiasi, gindama kaimynės vištą —
Susiūrus pajudėlė, nuskynė batvinį kitą —
Trecia ten prie durų daužo purvinus vaikus,
Kam tie mirzgia bulbienės, kavos.
O ten va išblyškus mergaitė, ir užpakalinio namo
Veizi į dangų dumais aprauktą,
Ji silpna, mat, saulės neregėjus savo namuose.
A, tie užpakaliniai namai! —
Jie saulės amžiais nesulauks!

VI.

Iškilk aukštai
Ir pamatysi kai vabalai
Murgdosi purvuose.
Viens kitą mindosi vabalai
Ir ieško ko gera amžinuose maužuose.
O kas tie žioplai vabalai — tie murini niekšai?
Nagi, žmonės: vyrai žmonos ir vaikai —
Žmonės ne kas kita.
Taip, tai žmonės — bailės vergai!

VII.

Vasaros spinduly gražiam,
Kada gamta tave džiaugtis vadina,
Krenta po dalge geltoni rugiai,
Raitos po dalge pažeista varlė,
Miršta po dalge mergos grožmė!
Bernas ir merga tampa gyvuliai —
Gyvuliai, ką guolį ir kaspį tesupranta.
Kad dievai mum duoną piautų,
Kad dievai mum siūtų ir statytų,
Kad dievai mum kelius tiestų,
Tada tai mes butume žmonės.

VIII.

Vasarojus pribrendęs laukia dalgės,
Puđymai nearti vasarą prastovės,
O rugiai — gubose ant lauko.
Daržą mina gyvuliai,
Kanapes nulesė paukščiai...
Vyras su pačia galą sau gaus
Dieną, naktį prie darbo sunkaus.
Ei, žmona, nublankus, be vilties,
Pasakysiu tau prie ausies:
Nebutų jau taip sunku
Tau pagimdyti dvylika vaikų!

IX.

Mano čeverkykas be pado
Ir kiauras šone,
Širdį pas žmogų rado:
Jis parodė savo malonę —
Davė man pinigų šmota.
Bet kada jis laukė padėkos iš mans,
Kai iš parkarusio šuns,
Aš jo aukšą bloškiau jam į veidą —
Į veidą to niekšo žmogaus,
Pas kurį mano čeverkykas
Da širdį rado.

X.

Motina, kuri gyvastį tau davė,
Yra ne motina tavo;
Ji kalti tave teišmokė.
Ji viltį savo į tave sudėjo
Ir tave išmokė
Dėti viltį į vaikus savo.
Ir tu, kalvi nelaimingas,
Į tviskančią geležį
Kali gyvenimą savo.
Kariinės ir viltys tavo
Tuščios:
Tu gimei ir mirsi lukėsy ir varguose.
Viena mirtis motina tavo:
Ji turi tau laisvę,
Kurios tu ieškai.
Bet tu, kalvi,
Bijai savo motinos tikros.

XI.

Dangus pabiūręs, takelis šlapias,
Ašarų telkšo gilūs ilgai:
Juose vargdienų karionės slepias,

Juose numirę vargdienų sapnai!
Vargšas beturtis geistų pakilti —
Geistų nors kartą vargus nublokšti.
Bet amžini liugai naiko jam viltį:
Bėdų dugnyje ka čia betrokšti?

Bėga ir bėga žmogus bedalis.
Diena iš dienos prie darbo sunkaus:
Paskui dar prašo jo Visagalio
Pulti ant kelių prie maldos karštos!

Vargšas per dieną jėgų netekęs,
Malda vakare lupas krutena:
Laičių senųjų madą pasekęs,
Amžinai neša kryželį seną.

Ak! kad nors kada vargšas ištrastų
Iš tų nelaimių liugų giliųjų —
Kad nors jau kada laime išvytų
Po to lukėsi, skausmų ilgųjų.

XII.

Manu viena aš žmogysta —
„Ašarota, seną bobą“.
Budavo nuo šalčio tvoros plyšta,
Puga cypia, verčia trioba.
O jinai ant pečių persvėrus naščius,
Per pusnį viena kupsnoja,
Palikus namie mažučius.
„Dievo žinioje“.

Kiek ji naščių kiaurą dieną
Privelka žydėlkoms, tiek dusyk kapeikų
Gauna. Ir matyk tu man! kaip ji pati viena
Ant pirštų skaito kapeikas.
O namie vaikučiai verkia
Ir ji pati prisidengus tik skudurais,
Kada lauke sniegas pusto, arba lietus merkia —
Visada ji kupsnoja su naščiais.

„Ašarota, sena bobą“, —
Žmonės ją vadina;
Ji supyksta juoba,
Kad jos vargų nieks nesupranta ir nežino.
Niekas nežino, kad gyvenimas jos
Nuo gimimo dienos toksai skaudus
Ir kad ji tikisi visados
Ateisiti jai buvis saudus.

XIII.

Neišburė mano dalios
Nei čigonai, nei indai:
Sakė busiu aš laimingas —
Busiu kurpius visam sodžiui.
O dabar aš kinomatografas Valentino
Ir nelaimingas baisiai.

MAŁDA.

I.

Gedulingai, patyliai
Kilo musų poteriai,
Kaip įlindo vagis
Ir išvogė mūs širdis.

Ir dabar, nelabas, jis
Sako, širdis mum gražis,
Kada musų poteriai
Liausiai kilę visai.

II.

Melskis — tau velnias žabangas taisys,
Keik — Dievui netiksi,
Buk, kaip baslys —
Vėl kam negeras liksi.
Tad teprasmenga jie visi:
Teologai ir jų namai!

PASIMATYMAS.

I.

Praniurinus dvidešimčiai metų ilgųjų,
Vietoms senomis vėl aš slankiojau.
Pilki nameliai dienų anųjų
Žilomis akimis mane dabojo;
Jų rankos šiltos, broliškai siekė
Maniasias suspausti.
Gaurosobelės, kur piemuo da budamas
Pasiraškydavau sau obuolių raudonų,
Lenkė man šakas vaisių nusvertas:
Paukščiai mane sveikino akordais visokiais.
Šita panorama, taip stebuklinga,
Traukė man filmą atsiminimų saldžiųjų.

Vakarų didmiesčiai, dumais apsitraukę;
Kitataučių leidžių glėbiai doleriniai
Buvo mano siela jau kone sumynę.
Bet senos vietos, mirę troškimai
Sugnybo man gerklę, tartum kapą teikiąs.
„O, sapnai sudegė ir vietos kone užmirštos!“ —
Sau aš kalbėjau ir dulėnau toliau,
Kur Galkių namą andai žinojau,
Kur mėnesienos, naktys stebuklingos
Mane laikė glėby mergaitės karštos.
Fagaliau pasiekiau tą brangią vietą.
Bet ji tik peklisko skausmo man teturėjo:
Klėtis, kuri šiltais patais man neužmirštama,
Buvo ir ženkle jau nebepalikus.
Pravirkau, apkurtaus ir nebežinojau
Kur koją bekelti.
Per mintis bėgo dienos auksinės,
Kada dar bėdos mane negrauzė.

Dienyno Nuotrupos.

Mikas Petrauskas.

Gegužės 1 d. Lietuvoje šven-
diama, švenčia visi. Ypač jau-
niems moksliviams tokia „ext-
ra“ šventė patinka, nes nereikia
lankyti mokyklų.

Vytauto kalne buvo futbolo
rungtynės tarp vokiečių koman-
dos ir lietuvių „Kovas“. Vokie-
čiai buvo labai „mandrus“, net
nenorėjo su lietuviais lošt, nes
lietuviai jiems esą per menki.
Lošimas visgi buvo irėjo lygio-
mis veik iki galui, bet užbaigė
lietuviai vokiečius supliekė ir
vokiečių visą mandrumą dingo.
Lietuvoje futbolo lošimas
paremtas ant lavumo ir greitu-
mo, o Amerikoje — ant lavumo
ir pajėgos.

Gegužės 2 d. Šį rytą p. Nor-
kėnė mane privertė išeiti pasi-
vaikščioti gražiame ore. Girdi,
sako, nuodėmė sėdėti ir rašyti
visą laiką, kuomet oras esąs taip
gražus. Gamtos gražumus patis
labai mėgtu, nusilenkiau reika-
lavimams ir išėjau.

Gegužės 3 d. Labai šilta.
Gegužės 4 d. Rytė oras buvo
vėsus ir apsiniaukę, bet vakaran
vėl atšilo ir išgiedrėjo.

Gegužės 5 d. Oras labai dailus.
Gegužės 6 d. Šiandien esu Šiau-
liuose ir darau su Liaudies Ope-
ra pirmą pilną repeticiją „Bir-
tės“.

Gegužės 7 d. Šilta ir griausti-
nis su lietuviu. Griaudžiant visgi
užsidiariau langą, kad perkunas
nespirtų.

Gegužės 8 d. Esu Kaune. Šį
rytą eidamas prie namo staty-
bos, gerėjaušis Zaliojo kalno gra-
žumu: apylinkėse sodai sužydė,
medžiai sužaliavę, o Parodos
Aikštėje musų raitarija mank-
ština. Kariumenės arkliai gra-
žūs ir aiklūs, o kareiviai su jie-
timis ir kardais mankštinaši
Šilta; einant iki trečio prakaito
užprakaitavau.

Gegužės 9 d. Prof. Jurgis
Karnavičius lankėsi. Kalbėjome
apie įrengimą Kaune Vokalės

Akademijos ir eilės koncertų ru-
denio laikų.

Gegužės 10 d. Pirmą kartą ši
rytą girdėjau gegutę kukuojant.
Šilta — pavėsije 20 šilumos pa-
gal R.

Šiandien paleidžiau linkui gra-
mafono išradėjo nevisai padara
žodį. Kambarėje karšta, atida-
riau savo langą, o tuo laiku, an-
troj pusej gatvės, prie atidaru
langų, iš dviejų namų, du gra-
mofonai su skirtingomis plok-
telėmis kriokė. Tai tikras Milto-
no pragaras, du gramfonu vie-
nu kartu klautyt. Tokie nuotikiai
nei karo metu būtų nepageidau-
jami.

Gegužės 11 d. Baigia žydeti
sodai. Kuomet eini pro vaismed-
žius ir vėjas papučia, tai žiedais
taip kaip sniegu tave ir dengia.

Gegužės 12 d. Labai karšta.
Gegužės 13 d. Esu Šiauliuose.
Pirma pilna repeticija operetės
„Kaminakrėtis“.

Gegužės 14 d. Šiauliai. Mokinu
Liaudies Operai solistus. Karšta
— 0 pagal F.

Gegužės 15 d. Šį rytą grįžau
Kaunan. Šiandien Lietuvos Nep-
riklausomybės šventė. Kaunas
pasirėdė šventadienio rubu. Ža-
liajame ir Vytauto kalnuose
ypač Parodos Aikštėje visas tun-
tas musų diduomenės ir pilna
žmonių jau apie 11 val. ryte.
Kariumenė ir visi Kauno ir apy-
linkės raiteliai sujojo apie 12
val. ir sustojo gražioj tvarkoj
įvairūs skyriai. Ejo šauliai, skau-
tų skyltis, moksleivija ir veik
visi, kas gyvas kruta ir kvėpuo-
ja. Kariumenės dailumu galima
labai ir labai pasigerėti, daili
yra. Oras šiltas, net karštas,
dulkų daug, na dar tų kulturin-
gų įpročių nestengia padaryti,
kad išlaisčius dulkamas vietias;
nuo šilumos žmonės ir arkliai
iškaitę ir karštu prakaitu net
oras dvelkia. Parodą gražiai bu-
vo galima matyt ir nuo musų na-

my balkono, taipgi nuo namų
kap. Klimesio. Vakare kalnuose
buvo fajervorkai.

Gegužės 16 d. Šilta. Reikalin-
gas lietus. Šį metą javai žemken-
čiai labai gražiai auga ir jeigu
taip eis ir toliau, tai Lietuvoje
šį metą galima bus tikėtis Egipti-
ško derliuas, kad vienas grudas
neša 20 grūdų su daugiau.

Gegužės 17 d. Nei ore, nei gy-
venime atmainų nėra. Tiesa, p.
A. Sutkus už statytus Vilkolaki-
je „Musketerus“ buvo po ostrak-
lizmu, bet dabar tas Lietuvoje
ne naujiena. Vėliaus — Kaltę
atleido ir paskyrė ir paskyrė O-
peros direktorium ir dar vėliau
— vėl paliko p. Sutkų Sutkum
prie Vilkolakio. Musų valdžios
aparate yra ir metamorfozinių
pažiūrų į smens įvertinimus.

Gegužės 18 d. Lietuvoje spor-
to irgi pakankamai. Vakar va-
kare Makabbi (žydai) su Pru-
sais futbolą lošė ir Prūsus plo-
šė. Šiandien lošia lietuviai su
Instenburgo - Inscrui neva vo-
kiečių futbolo komanda. Karšta
net ir vienmarškiniai.

Buvo užėjus artistė dainini-
kė Juzevskaitė; nori, kad sureng-
tumėt koncertus kartu čia ir
Amerikoje.

Valstybiniam teatre pirmas
buvo baletas, parstatytas Petro-
vo, Leningrado Akademiškojo
teatro baletmeisteris.

Gegužės 19 d. Ilgą laiką esame
be lietaus, labai sausa, net daug
šulinių išdžiūvo ir Kauno gyven-
tojams priseima vandenį vėžioti
iš Nemuno. Žemė išdžiūvus —
daug dulkų, tai daug kas turi
slogas. Išvažiuoju šiauliuosna.

Gegužės 21 d. Esu šiauliuose;
mokinu, raip paprastai.

Gegužės 22 d. Buvo lyg atyšė,
bet vakare vėl atšilo. Grįžo iš
Italijos iš Copri Dr. Perekšlienė
ru vaikais. Capri italuose nepa-
tenkinta, nekulturingi esą ir la-
bai primtyvių papročių.

Gegužės 23 d. Sausa. Vėjas
kasžin koks pučia labai šaltas,
nors saulelė kaitina karštai.

(Bus daugiau)

Bet iš bažnyčios kaip tik išspruko,
Aludėse vietas sau brangias rado.
„Dvidešimts metų nieko nepermainė:
Kvaila malda, alus, bėdos tie patys, —
Aš pagalvojau ir tuojau ėmiau jausti,
Kad ir vėl mane varo kas į sviatą.
Ir Teklytei aukso rankon įspaudeš,
Vėl aš pasakiau sudiev mano tėvynei —
Vėl mane vaizdai ir balsai taip gražios Lietuvos
Išlydėjo, gal ant visados.

MASKARADAI.

Mėlyni, raudoni, balti ir kitoki,
Viršuj galvų ir po kojų maigos popieriukai;
Negrai pliekia svaigulingą fakstratą!
Muzika, birbynės visų burnose, kalba ir juokas,
Susiburę kelia salės lubas.
Pora porą kaip gena, gimsta figuros visokios.

Tai va kur pleška sapnų dienos,
Taip išdidžiai, taip galingai!
Bet, varge, jos man jau kone sunitykė —
Aš jau žengiu į namą gyvenimo rimto,
Kur liks tiktai atsiminimai
Iš tų dienų ugninių, padukusių mano jaunystos.
Pašėlus merga, smarkiau spausk mane prie de-
[gančių krutų]

Kad atsiminčiau tave liudnumo dienosė,
Kada tu kitu kavą gersi.

II.

Naktį pasakingą, naktį krupulingą,
Kada brangūs mirę draugai
Sugrįžta pas mus ant žemės —
Visų šventų Maskarade —
Siuto bernai, siuto mergos,
Degė vakaras smarkiai.

Ak! tai linksmas, linksmas buvo maskaradas,
Kito tokio jau nebus.
Bet netoks, kaip anais metais.
Anais metais buvo Mārė,
Buvo Petras, buvo Oraz,
Buvo ir daugiau meilių draugų.

Metai trumpi, laikas spartus,
Bet draugų taip daug išnyko.
Atminimas slėgė mintį:
Kur tie geri, linksmi draugai?
Kur jie kelia Visu šventų Maskaradą?
(Bus daugiau.)

